

·VGN KLEIO

Hoofredactie: Ben Vriesema | beninhaarlem@hotmail.com

Eindredactie: Patsboem! educatief, Richard de Rooij | redactie@vgnkleio.nl

Redactie: Quinten Koster, Daan van Leeuwen, Lisa Oskamp, Daan Schuijt, Nicole van der Steen, Bart den Uyl, Hans Vermeer, Matthijs Wieldraaijer

Medewerkers: Jelte Posthumus, Ton van der Schans

Vormgeving: Bianca Emanuel Magazine Design

Redactieadres: Molenveldlaan 43, 6523 RJ Nijmegen

Druk: Drukkerij Wilco BV, Meppel | ISSN 0165-6449

Advertentie acquisitie: Susanne Elgershuizen, 06 - 137 601 25 | elgershuizen15@gmail.com

Kleiokrant: Kopij kunt u sturen naar: redactie@vgnkleio.nl.

Website: www.vgnkleio.nl

Social media: @gsonderwijs www.facebook.com/vgnkleio

Contributie: Lidmaatschap VGN € 80,- | Studenten € 50,-

Leden- en abonnementen-administratie: Lid worden of uw gegevens wijzigen? Stuur een mail naar: aanmelden@vgnkleio.nl.

Algemeen Bestuur VGN

Ton van der Schans, voorzitter, mediacontacten, pabocommissie

Maarten van Gils, secretaris, cie. didactiek

Maud Knook, penningmeester

Hellen Janssen, cie. havo/vwo, Euroclio

Gerard Rozing, cie. vmbo, cie. lerarenopleidingen

Pim Renou, ICT, communicatie, pr, cie. wereldgeschiedenis

Jos Niewold, cie. vmbo, PVVVO

Berichten voor het VGN-bestuur kunt u sturen naar: contact@vgnkleio.nl.

Waar was jij?

Waar was jij toen de vliegtuigen de torens raakten? Het klinkt bijna als een verwijt. Waar was jij? Je was in geen velden of wegen te bekennen. Waar was jij, toen Kennedy werd vermoord? We hadden je nodig! Ja, sorry hoor, ik was er niet en heb het niet tegen kunnen houden. Het spijt me! Terugdenkend aan indrukwekkende gebeurtenissen herinneren we ons gemakkelijk de plek waar we waren toen we het nieuws hoorden. Ons ruimtelijke geheugen is erg sterk – we herinneren ons locaties veel gemakkelijker dan bijvoorbeeld tekst. Wie herinnert zich nog de koppen in de kranten de volgende dag? Ik heb de krant van 12 september 2001 ergens bewaard, maar ik heb geen idee waar. Ook zoiets.

Waar was jij toen je het nieuws hoorde van de Twin Towers? Het is een vraag die afgelopen september opnieuw op veel plekken klonk. Het is alweer twintig jaar geleden en inderdaad, veel mensen hebben het nieuwsmoment nog helder voor ogen.

In de eerste periode van klas vijf behandel ik terreur en terrorisme door de eeuwen heen. Die dag, die datum, 9/11, voelt soms als gisteren, maar de vraag 'Waar was jij?' is niet een vraag die ik aan mijn leerlingen kan stellen, want ze waren nog niet geboren.

Voor hen is het écht geschiedenis, zoals ook de val van de Berlijnse Muur voor hen écht geschiedenis is. Voor mij zijn het hoofdstukken uit het geschiedenisboek die ik zelf meemaakte – dat gebeurt niet vaak.

Waar was jij toen de Spaanse veldheer Julián Romero Naarden tot een bloedbad omtoverde? Waar was jij toen Guy Fawkes werd betrapt in de met buskruit gevulde kelders onder het Hogerhuis? Waar was jij toen Robespierre de tegenstanders van de revolutie over de kling joeg? Terreur is van alle tijden en alle plaatsen, maar de verschrikkingen ervan kunnen we pas echt invoelen als de aanslag in onze tijd en op onze grond plaatsvindt.

'Terreur is van alle tijden en alle plaatsen, maar de verschrikkingen ervan kunnen we pas echt invoelen als de aanslag in onze tijd en op onze grond plaatsvindt'

Ik maak dankbaar gebruik van het onuitputtelijke bronnenmateriaal dat voorhanden is over 9/11. Er zijn bloedstollende video's, geluidsfragmenten, ooggetuigenverklaringen en foto's. Eén foto in het bijzonder grijpt de aandacht: die van de vallende man. Het is een beeld van fotograaf Richard Drew dat al de dag erna werd gepubliceerd, vervolgens een storm van kritiek doorstond om uiteindelijk gewaardeerd te worden als 'meesterwerk van de fotojournalistiek'. En wat niet vaak kan: ik vertel mijn klassen waar ik zelf was toen het gebeurde. Ik zat in de trein naar Leeuwarden die nog stilstond op station Groningen toen mijn moeder belde en zei: 'Er is iets verschrikkelijks gebeurd!' Maar ik geloof dat ik al snel weer met mijn gedachten elders was, want ik was op weg naar Kollum, waar ik voor het eerst de ouders van mijn vriendin zou treffen. En eerlijk: mijn leerlingen vonden vooral dát verhaal interessant. ■

Jelte Posthumus woont in Groningen en is daar docent geschiedenis op het Willem Lodewijk Gymnasium. Hij schrijft al jaren over het onderwijs. Daarnaast is hij radiopresentator voor Glasnost, een Gronings radioprogramma over kunst en cultuur. Ook is hij muzikant en film liefhebber.

